

INTERNATIONALE WEEK VAN DE SENSIBILISERING VOOR VERSTANDIG GEBRUIK VAN ANTIBIOTICA, OOK BIJ DIEREN!

Van 18 tot 24 november 2022 is het de internationale week van de sensibilisering voor verstandig gebruik van antibiotica, ook bij dieren! Naar aanleiding hiervan wordt de nieuwe sensibilisatiecampagne “One Health” in België gelanceerd, waarbij dierenartsen en andere gezondheidswerkers een centrale rol krijgen.

In België werd al een grote vooruitgang geboekt in het gebruik van antibiotica bij dieren dankzij duidelijke en ambitieuze reductiedoelstellingen¹. In België werd sinds 2011 een reductie in gebruik vastgesteld van:

- 44,6 % voor alle antibiotica
- 82,9 % voor de kritisch belangrijke antibiotica
- 75,4% voor colistine
- 74,2% voor de met antibiotica gemedicineerde voeders

Er zijn nog steeds heel wat uitdagingen voor de dierlijke sector: eind 2021 werden 9% en 13% van alle varkens- en vleeskalverbedrijven gedefinieerd als alarmgebruiker² en dus gekenmerkt door een structureel verhoogd antibioticumgebruik. Om dit aan te pakken, werd dit jaar de “antibioticacoach” gelanceerd. Bovendien zorgde de inwerkingtreding van de nieuwe Europese Verordening 2019/6 voor belangrijke veranderingen sinds begin 2022: het preventief gebruik van antibiotica is enkel nog mogelijk bij een individueel dier; het metafylactisch gebruik is afhankelijk van het besluit van de dierenarts op basis van de risico's voor de gezondheid en het welzijn van het dier³. Verder werden er nieuwe initiatieven aangekondigd in België: de voorwaarden voor gebruik van de kritisch belangrijke antibiotica worden uitgebreid naar gezelschapsdieren en de verplichte registratie van antibioticumgebruik zal progressief uitgebreid worden naar alle diersoorten.

Naar aanleiding van de internationale week van de sensibilisering voor verstandig gebruik van antibiotica en in het kader van het nationaal actieplan “One Health” voor de bestrijding van antimicrobiële resistentie, hebben de sectoren volksgezondheid, diergezondheid en milieu een gezamenlijke communicatie- en sensibilisatiestrategie ontwikkeld. Op 18 november wordt er een nieuwe [sensibilisatiecampagne](#) gelanceerd, waarbij de dierenarts en andere gezondheidswerkers een centrale rol krijgen. De campagne wil de dialoog rond het gebruik van antibiotica vergemakkelijken en zo goede praktijken bij mens en dier bevorderen. De campagne heeft dit jaar voornamelijk het grote publiek en de gezelschapsdierensector als doelpubliek. Onder de slogan “Praat over antibiotica” wordt iedereen uitgenodigd om na te denken over een goed antibioticumgebruik.

Voortbouwend op de reeds geboekte vooruitgang, maar zich bewust van de uitdagingen die er nog liggen, zijn AMCRA, de bevoegde federale autoriteiten en de hele diergezondheidssector verheugd over de mogelijkheden en samenwerkingen die dit Belgische “One Health”-actieplan biedt. Tijdens

¹ Visie 2020 en 2024 van AMCRA en Antibioticumconvenant 2016-2020 en 2021-2024 (www.amcra.be en www.afsca.be)

² Definitie in bijlage 3 van het Antibioticumconvenant 2021-2024

³ Art. 107 van de Verordening (EU) 2019/6 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 Betreffende diergeneesmiddelen en tot intrekking van Richtlijn 2001/82/EG

deze internationale week van de sensibilisering voor verstandig gebruik van antibiotica is “praten over antibiotica” de beste strategie om de strijd tegen antibioticaresistentie aan te binden.

Antibioticumgebruik bij mensen en dieren is de belangrijkste oorzaak van antibioticumresistentieselectie. Het is dus van essentieel belang om toe te zien op een verantwoord gebruik en om de preventie en het gebruik van alternatieven te stimuleren in alle sectoren zodat de gebruikte hoeveelheden dalen.

De overdracht, ook via de omgeving, van resistente bacteriën van dier op mens en omgekeerd maakt dat een globale en geïntegreerde aanpak noodzakelijk is. Dit is de “One Health” aanpak.

Het door het FAVV, het FAGG en de FOD VVVL gesteunde AMCRA is de drijvende kracht achter verschillende initiatieven in de diergeneeskunde in België. AMCRA is het kenniscentrum voor antibioticumgebruik en -resistentie bij dieren in België. De missie van AMCRA luidt: 1) een toename in antibioticumresistentie voorkomen om zo de gezondheid van mens en dier en het dierenwelzijn te beschermen, 2) ijveren naar een rationele reductie in het gebruik van antibiotica en streven naar een duurzaam antibioticumbeleid in de diergeneeskunde in België, 3) analyseren, communiceren en sensibilisering. Voor meer informatie: www.amcra.be

Minder en verantwoord gebruik van antibiotica zijn de pijlers van het actieplan “Visie 2020” en “Visie 2024” van het AMCRA. Deze plannen zijn ontwikkeld om de antibioticumresistentie in de diergeneeskunde in België te verminderen. Als antwoord op de noodzaak aan sensibilisering voor een goed antibioticumgebruik en om dierenartsen te begeleiden bij een duidelijke keuze voor de behandeling met antibiotica, heeft het AMCRA formularia uitgewerkt voor de voornaamste gedomesticeerde diersoorten. De keuze voor antibiotica houdt rekening met verschillende criteria, waaronder het belang van een antibioticum voor de menselijke gezondheid.

Het “Convenant tussen de federale overheid en alle betrokken sectorpartners betreffende de vermindering van het gebruik van antibiotica in de dierlijke sector” voor de periode 2021-2024 werd ondertekend door de federale overheid, vertegenwoordigd door de ministers van Volksgezondheid en van Landbouw, en door de verschillende sectororganisaties pharma.be, ABS, BFA, Boerenbond, FWA, de sectororganisaties (Landsbond Pluimvee en VEPEK), de dierenartsenverenigingen UPV, VeDa en SAVAB-Flanders, de regionale Ordes der Dierenartsen (NGROD en CRFOMV), de diergezondheidsorganisaties DGZ en ARSIA, de lastenboekbeheerders Belbeef, Belplume, Belpork, BVK vzw, Codiplan, MilkBE, AB Register en AMCRA. Een samenvatting van de resultaten en de activiteiten van het Antibioticumconvenant kan worden geconsulteerd in de publieke rapporten, beschikbaar op de websites van www.amcra.be en www.favv.be. Gedetailleerde resultaten over het antibioticumgebruik bij dieren zijn beschikbaar in het laatste [BelVet-SAC rapport](#).

Meer informatie vindt u op de [website van het AMCRA](#), de [website van het FAVV](#), de [website van het FAGG](#) en de [website van de FOD VVVL](#).